

OBSAH

CZLIVÉ RODINA / DOKCE 2020

Co jsme přidali v roce 2020	3
1 Úvod k textu „Jak pracuje věda?“	6
2 Jak vznikal vědecký přístup ke zkoumání světa?	11
2.1 Antika	12
2.2 Středověk	15
2.3 Novověk	17
3 Věda a její vztah k jiným lidským činnostem	24
3.1 Lze vědu definovat?	24
3.2 Demarkace vědy	26
3.3 Věda a společnost	29
3.4 Věda a matematika	30
3.5 Věda a filosofie	32
3.6 Věda a umění	37
3.7 Věda a technika	39
3.8 Věda a víra	41
3.9 Antropický princip	43
4 Rozdělení a jednota věd(y)	48
4.1 Klasifikace	48
4.2 Rozdělení vědy podle typu výzkumu	53
4.3 Co tvoří jednotu vědy?	55
5 Tázání ve vědě	60
5.1 Proč? A Jak?	60
5.2 Co je? a Co má být?	61
6 Nástroje vědeckého pokroku	63
6.1 Argumentace a vědecká diskuse	63
6.2 Kauzalita a determinismus	64
6.3 Determinismus versus pravděpodobnost	69
6.4 Poznání a logika	71
6.5 Různé logiky	73
7 Paradoxy	77
7.1 Definice, historie a druhy paradoxů	77
7.2 Šest krásných paradoxů	81

8	Charakter vědecké práce	84
8.1	Vědecké metody	84
8.2	Jazyk vědy	85
8.4	Predikce, inference, bayesiánství	88
8.5	Nástroje pro analýzu problému	90
8.6	Charakteristiky spolehlivosti a přesnosti	92
8.7	Základní etapy vědecké práce	93
8.8	Role experimentu ve vědě	95
8.9	Mýšlenkový experiment	95
8.10	Základy experimentální práce	97
9	Modely a modelování	100
9.1	Realita a idealizace	100
9.2	Simulace	100
9.3	Co se rozumí pojmem vědecký model	101
9.4	Etapy modelování	102
10	Etika vědy	105
10.1	Úvod do problému	105
10.2	Osobní přístup vědce a jeho vliv na řešení problému	106
10.3	Je věda závislá na hodnotách ve společnosti?	107
10.4	Etická omezení bádání	108
10.5	Publikace a scientometrie. Jak hodnotit vědeckou práci?	108
11	Kritické myšlení	112
11.1	Lze kritické myšlení definovat?	112
11.2	Přírodovědná gramotnost	115
12	Pokus o prognózu	118
13	Na závěr	121
14	Podrobnější literatura k jednotlivým kapitolám:	122
	Rejstřík	126
	Literatura	129
	Summary	131
	O autorech	132